

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 1548/2019
02.12.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић, Јелице Бојанић Керкез, Весне Поповић и Зоране Делибашић чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Станковић Сања, адвокат из ..., против тужене Општине Прибој, коју заступа Општински правобранилац, ради исплате, вредност предмета спора 9.076,51 динар, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Вишег суда у Ужицу Гж. 751/18 од 18.09.2018. године, у седници већа одржаној 02.12.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Вишег суда у Ужицу Гж. 751/18 од 18.09.2018. године као о изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ се као недозвољена ревизија тужиле изјављена против пресуде Вишег суда у Ужицу Гж. 751/18 од 18.09.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прибоју П 64/2018 од 18.05.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезана је тужена Општина Прибој да тужилу АА исплати износ од 9.076,51 динара, са законском затезном каматом од 08.03.2018. године, као дана подношења тужбе, до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужилу на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 17.300,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате, све у року од осам дана.

Пресудом Вишег суда у Ужицу Гж. 751/18 од 18.09.2018. године, усвојена је жалба тужене и преиначена је наведена првостепена пресуда, тако да је у целости одбијен тужбени захтев и обавезана је тужилу да туженој на име трошкова поступка исплати износ од 7.500,00 динара у року од осам дана, а преко тог износа одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова поступка, за износ од 6.000,00 динара. Одбијен је захтев тужене да се обавезе тужилу да јој накнади трошкове поступка по жалби.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилу је благовремено изјавила посебну ревизију због погрешне примене материјалног права, а позивом на члан 404. ЗПП предложила је Врховном касационом суду да прихвати одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној ради уједначавања судске праксе, те разматрања правног питања у интересу равноправности грађана и њихове једнаке заштите права

пред судовима, као и тумачења права, и то везано за примену одредаба члана 277. и члана 279. став 2. Закона о облигационим односима.

Тужена је у одговору на ревизију предложила да се ревизија одбаци као недозвољена.

Применом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14) посебна ревизија се може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда, потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и када је потребно ново тумачење права. Према ставу 2. истог члана, испуњеност услова за изузетну дозвољеност ревизије Врховни касациони суд цени у већу од пет судија.

Испитујући испуњеност услова за примену института изузетне дозвољености ревизије, Врховни касациони суд је у виду имао природу и садржину питања предложеног за разматрање, садржину тражене судске заштите, одлуке нижестепених судова донете применом материјалног права на утврђено чињенично стање, као и разлоге на којима су засноване, па је нашао да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиле као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. став 1 ЗПП.

Предмет овог спора је захтев за исплату углавниченог износа затезне камате, са траженом процесном каматом од подношења тужбе 08.03.2018.године до исплате. Према релевантним чињеницама, због неизвршене исплате по уговору о додели подстицајних средстава, закљученом између странака 10.11.2016.године, по којем је обавеза туженог гласила на 209.340,00 динара и рок за исплату 7 дана, тужиле је прво упутила туженом опомену 08.02.2017.године, затим поднела тужбу са предлогом за издавање платног налога, на платни налог од 30.03.2017.године тужени је изјавио приговор, па је спроведен парнични поступак, окончан пресудом на основу признања од 31.05.2017.године. Тужени је обавезан да тужиле исплати, како је она тражила, главницу дуга са затезном каматом од 30.03.2017.године до исплате. На основу правноснажне пресуде, главни дуг са износом парничних трошкова наплаћен је дана 21.07.2017.године, а законска затезна камата наплаћена дана 28.12.2017.године. Након исплате главнице, камате и другог споредног потраживања по правноснажној пресуди, покренут је овај поступак, тужбом поднетом 08.03.2018.године за исплату обрачунате камате на износ главног дуга 209.340,00 динара за период од 18.11.2016.године до 29.03.2017.године, у износу од 9.076, 51 динара.

Првостепени суд је тужбени захтев усвојио, сматрајући да тужиле припада затезна камата за наведени период доцње туженог, који није обухваћен претходном досудом.

Другостепени суд је својом одлуком одбио тужбени захтев као неоснован, налазећи да је дужничко поверилачки однос странака у погледу главног потраживања и камате која га прати, угашен правноснажном пресудом на начин који је тужиле захтевала у претходно вођеној парници и исплатом по правноснажној пресуди.

Тужила у ревизији указује на постојање другачије праксе по питању непресуђене ствари о камати која није тражена у претходно вођеној и окончаној парници. Овде је у питању ситуација да у претходној парници није изостао захтев за исплату камате, већ је ограничен био на период од 30.03. 2017.године до исплате, пресудом је заједно са главницом досуђена и камата која је тражена, све у границама постављеног захтева у поступку који је за предмет имао испуњење дужникове обавезе.

Побијана пресуда је заснована на схватању да је испатом потраживање главног дуга и камате као споредног потраживања, угашено. Са тог разлога, одбијен је тужбени захтев за исплату обрачунатог износа камате за период од 18.11.2016.године до 29.03.2017.године. У образложењу побијане пресуде изнети су разлози опредељујући за примену материјалног права.

Према одредбама члана 277. став 1. и став 2. Закона о облигационим односима затезна камата је последица доцње у извршењу новчане обавезе. Затезна камата као споредно потраживање настаје чим дужник падне у доцњу са испуњењем новчане обавезе и тече све док се главни дуг не угаси. Исплатом главног дуга обавеза престаје, прописано је у члану 295. став 1. овог закона. Сагласно одредби члана 279. став 2. истог закона, обрачуната камата може да представља самостално потраживање тек по исплати главног дуга. Услов да камата постане самосталан захтев настаје тек ако камата као споредно потраживање није била захтевана и наплаћена заједно са главницом.

У конкретном случају, камата је била део захтева у претходно вођеној парници. Уз главницу била је захтевана и досуђена затезна камата на износ главног дуга као споредно потраживање и исплаћена је као и главница дуга, у извршном поступку, пре покретања ове парнице. Покретањем нове парнице настоји се отклонити пропуст што у претходној није тражена камата од истека рока за исплату по закљученом уговору. У основи примењен је став о непостојању правног упоришта да се после исплате главног дуга са споредним потраживањима у извршном поступку, оствари споредно потраживање камате за ранији период. Став је базиран на одговарајућој оцени другостепеног суда о правном значају утврђених чињеница, при којој је суд ценио садржину правног односа о којем је парница окончана, околност да је захтев био ограничен диспозицијом тужиле, да се тужила користила правом на правну заштиту и остварила је у границама оног што је сматрала основаним, исходила исплату главног дуга и захтеваних споредних потраживања и закључио да су сва потраживања према туженом угашена.

Имајући у виду изнето у предлоге ревизије за примену члана 404. став 1. ЗПП и околности због којих се по налажењу другостепеног суда тужбени захтев показао неоснованим, Врховни касациони суд је закључио да у овој парници није испуњен законски услов који се односи на потребу уједначавања судске праксе, као и да не постоји потреба за новим тумачењем права, разматрањем правних питања од општег интереса, односно правних питања у интересу равноправности грађана. С обзиром да нису испуњени услови из члана 404. став 1. ЗПП, одлучио је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Чланом 468. став 1. ЗПП, прописано је да су спорови мале вредности спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе. Чланом 479. став 6. ЗПП, прописано је да у поступцима у споровима мале вредности против одлуке другостепеног суда ревизија није дозвољена. Због искључења права на ревизији у споровима мале вредности не примењује се члан 403. став 2. ЗПП, тако да преиначење првостепене пресуде од стране другостепеног суда нема утицаја на дозвољеност ревизије у поступцима о споровима мале вредности.

У конкретном случају, тужба ради исплате поднета је 08.03.2018. године, вредност предмета спора износи 9.076,51 динара динара, ради се о спору мале вредности, те ревизија тужиле није дозвољена према члану 479. став 6. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 413. ЗПП, одлучио као у ставу другом изреке.

Председник већа - судија
Божидар Вујичић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић